

Muzeul Evreiesc din Berlin

De Getta Neumann

Pe orice harta cat de mica a Berlinului, un turist va remarca imediat zigzagul contururilor muzeului evreiesc, o cladire de dimensiuni impozante si forma neobisnuita. In 1999 s-a terminat constructia. Timp de doi ani, sute de mii de vizitatori au ratacit pe culoare, intre peretii goi, nauciti de arhitectura care povestea cat cuprinde o biblioteca intreaga cu documente, obiecte, carti, poezii, imagini. In 2001 a fost deschisa expozitia permanenta a muzeului.

Daniel Libeskind, dintr-o familie de supravietuitori ai Holocaustului, este arhitectul care a conceput aceasta capodopera pe care a numit-o "Between the lines", Intre linii. O linie este dreapta, dar se frange in curand, cealalta este sinuoasa, dar continua la nesfarsit. Linia franta este vizibila in forma monumentului, un fel de steaua lui David despicata si desfasurata oblic, si in ferestrele inguste, de diferite marimi, care sfasie zidurile din metal.

Imediat dupa ce intri prin cladirea veche in stil baroc, ajungi la o rascruce de drumuri in constructia noua : Axa Holocaustului, Axa Exilului si Axa Continuitatii. La capatul culoarului cu vitrine cu obiecte si scrisori ramase de la victime, treci printre-o usa grea de fier intr-un turn in forma de triunghi tuguiat, cu pereti inalti de beton si plafon negru. Incaperea nu este incalzita, e rece, e intuneric, o dara de lumina se strecoara printre-o crapatura, zgomot surd patrunde dinspre strada. Cei care intra, tac, capetele sunt plecate, gandurile ricoseaza.

Pe Axa Exilului ajungi in Gradina Exilului, in aer liber, o suprafata inclinata unde se ridica 49 de coloane de beton aplecate, pe capete cresc ramuri de maslini. Treci pe cararea stramta printre blocurile simbolizand tarile unde s-au refugiat cei care au scapat, te protesti de piatra, nimic nu sta drept, te apuca ameteala si ai senzatia fizica ca punctele de reper au disparut, esti pierdut.

Urcand pieptis pe scari nenumarate, ajungi la salile de expozitie unde se prezinta 2000 de ani de existenta a evreilor pe teritoriul Germaniei. A fost o coexistenta care a produs valori culturale si materiale enorme. "Ce pacat ! ", iti vine sa exclami, expresie care e si titlul cartii lui Amos Elon, "The Pity of it All", despre istoria evreilor in Germania pana la venirea lui Hitler la putere.

In 24 octombrie s-a inmanat *Premiul Tolerantei si Intelegerii* cancelarului german Angela Merkel in localul in constructie al Academiei Muzeului Evreiesc, dupa planurile lui Daniel Libeskind. Vis-a-vis de muzeu, Academia va gazdui arhivele, biblioteca si sali pentru conferinte si ateliere. Locul a devenit prea mic in muzeul vizitat in medie de 700.000 vizitatori, in loc de 300.000 cu care se conta initial.

Expozitiile temporare organizate actualmente la muzeu necesita mult spatiu si vor fi prezentate in noul complex. In prezent se poate vedea *Heimatkunde*, adica studiul istoriei, geografiei si biologiei locului (Heimat) unde te simti acasa. Expun 30 de artiști de pretutindeni care și-au gasit o "patrie" nouă la Berlin. Foarte mulți sunt israelieni. Nu este o întamplare că atât de mulți sunt atrași de metropola și se simt "ca acasă".

In 10 și 11 noiembrie se va tine aici un seminar pentru profesori și cadre didactice. Tema : "Israelul este criticat. Forme de antisemitism în Germania de azi". Seminarul își propune să analizeze diferența între observații critice și stereotipuri antisemite, între luari de poziție fundate și prejudecăți. Cei care participă vor invata să discerne discursul antisemita care se ascunde în spatele unor critici de o prețință obiectivitate.

Începi să intelegi de ce auzi uneori ivrit pe strada, de ce vezi atâtea nume de artiști cu rezonanță evreiască.

Websiteul muzeului :

<http://www.jmberlin.de/index.php>

în engleză :

<http://www.jmberlin.de/main/EN/homepage-EN.php>

Fotografii din octombrie 2011

<http://www.flickr.com/photos/gettaneumann/sets/72157628020141732/>